

1. Metodická východiska

Podíl investic do fixních aktiv na hrubém domácím produktu je důležitým je indikátorem budoucího vývoje ekonomiky, i když ne všechny jejich druhy přispívají k budoucímu hospodářskému růstu stejným způsobem. Z teorie národních účtů plyne, že míra investic je podílem výdajů na tvorbu fixního kapitálu na objemu hrubého disponibilního důchodu v ekonomice. Nicméně vžitý poměr investic k hrubému domácímu produktu, používaný OECD¹, pracuje s pojmem „investice“ jako s identickým pro pojem „tvorba hrubého fixního kapitálu“ (gross fixed capital formation) s dělením na dvě základní složky fixních aktiv – obydlí a stroje a zařízení.

Tvorba hrubého fixního kapitálu znamená podle definice² nabytí (méně často pak přenechávání) fixních kapitálových aktiv, to znamená zboží, o němž se předpokládá, že bude používáno několik let ve výrobě. K získání může dojít jak nákupem aktiv (nových či použitých) tak výstavbou těchto aktiv výrobcí pro jejich vlastní potřebu. O přenechávání mluvíme jednak jako o prodeji aktiv určených pro vyřazení, jednak jako o prodeji použitých aktiv schopných provozu u jiných výrobců (podle OECD řada zemí dováží značné objemy těchto aktiv, jak například Nový Zéland, Mexiko či některé země střední Evropy).

Za fixní aktiva jsou považovány stroje a zařízení, obydlí a ostatní budovy, silnice, letiště a přehrady, mosty, sady a stromové porosty, úpravy a kultivace půdy jako je ohrazování, nivelizace a odvodňování, tažná zvířata a zvířata chovaná pro mléko a vlnu, kterou produkují, dále počítačový software a databáze, výdaje spojené s průzkumem těžby (v případě posledně dvou jmenovaných fixních aktiv bylo rozhodnuto o jejich zařazení do skupiny fixních aktiv při revizi systému národních účtů v roce 1993). O všech těchto věcech se má obvykle za to, že přispívají k budoucí výrobě. V případě obydlí to nemusí být zcela jasné, avšak podle národního účetnictví se s domy a byty nakládá jako s věcmi, které produkují služby, jež pak spotřebovávají vlastníci nebo nájemníci po dobu, kdy žijí v dané budově.

Pod pojmem investice je v této analýze míněna položka národního účetnictví s názvem Tvorba hrubého fixního kapitálu jako jedna z komponent úhrnného agregátu Hrubý domácí produkt (HDP). Míra investic vymezená v teorii jako poměr Výdajů na tvorbu hrubého fixního kapitálu k Hrubému disponibilnímu důchodu (HDD) v ekonomice je zde za jednotlivá odvětví při absenci ukazatele HDD vztažena k jejich Hrubé přidané hodnotě. U propočtu míry investic za ekonomiku je ve jmenovateli uveden HDP, v kapitolách analyzující investiční aktivitu jednotlivých odvětví je míra investic chápána jako Výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu vztažené k Hrubé přidané hodnotě.

¹ Blíže metodologické publikace: OECD (2000), OECD Glossariem, Systém of National Account 1993, - Glossary, OECD, Paris, příp. UN, OECD, IMF, Eurostat (eds.) (1993), Systém of National Accounts 1993, United Nations, Geneva.

² OECD Factbook.